

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Svar paa Resensjonen over min Afhandling om Religion og Liturgi

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Svar paa Resensjonen over min Afhandling om Religion og Liturgi", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1808_94-comshoot-idm65.pdf (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

Grundtvigs afhandling "Om Religion og Liturgie" blev anmeldt i tidsskriftet *Kjøbenhavnske lærde Efterretninger* nr. 45 og 46 (1808) af teologisk professor P.E. Müller, som også var redaktør af tidsskriftet. Anmeldelsen omhandlede hele årgang 1807 af *Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere*, hvori "Om Religion og Liturgie" var trykt.

hentyder til P.E. Müllers anmeldelse, s. 711.

Der sigtes til Schellings filosofi, som Grundtvig blev introduceret til via Henrich Steffens' forelæsninger i 1802-1803. Se indledningen, afsnittet "F.W.J. Schellings naturfilosofi".

Mange af formuleringerne i "Om Religion og Liturgie" er inspireret af Henrich Steffens' *Indledning til filosofiske Forelæsninger* (1803) og F.W.J. Schellings *Vorlesungen über die Methode des academischen Studium* (1803). Se indledningens gennemgang af "indholdet i 'Om Religion og Liturgie'".

Schellings filosofi havde en religiøs tendens, som gik i retning af panteisme. Han mente, at alt det værende havde en fælles grund i det guddommelige princip, som han kaldte 'det Ene' eller 'det Absolutte'.

I sin afhandling giver Grundtvig religionen en særstilling. Hverken filosofien eller poesien (kunsten) menes at kunne nå det evige; kun i den kristne religion, nærmere bestemt i gudstjenesten, gives der en kontaktmulighed med det evige. Grundtvig gør således op med de romantiske filosofers idé om, at kunsten kan træde i forbindelse med og udtrykke det evige.

hentyder til P.E. Müllers anmeldelse, s. 712 f. Se indledningen, afsnittet "P.E. Müllers anmeldelse".

misforståelse.

holdt fast i.

P.E. Müller indledte sin anmeldelse med et fyldigt referat af Grundtvigs tekst, se s. 706-711. Som begrundelse herfor angav han, at "Om Religion og Liturgie" var den første afhandling på dansk, der forholdt sig til den nye tyske religionsfilosofi, og at meget derfor måtte være nyt for læserne.

Forholdet mellem fornuft og åbenbaring var et af de mest omdiskuterede emner i samtidens teologiske debat. Rationalistiske teologer havde taget oplysningstidens tanker til sig og hævdede, at der måtte være overensstemmelse mellem tro og fornuft (ratio) og mellem fornuft og åbenbaring.

hentyder til P.E. Müllers anmeldelse, s. 722. Se indledningen, afsnittet "P.E. Müllers anmeldelse"

dvs. præst.

fællesskabet (her: med det evige).

Grundtvig skrev i "Om Religion og Liturgie", at Jesus lærer, at mennesket kan genvinde sin tabte salighed "Ved stadigt Hensyn paa det Evige, og ved Lydighed mod Moralloven" (s. 151).

hentyder til P.E. Müllers anmeldelse, s. 723. Se indledningen, afsnittet "P.E. Müllers anmeldelse"

Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. (1807) "Om Religion og Liturgie" i *Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere*, februar 1807, s. 129-201. København
- Müller, Peter Erasmus (1808) "[Anmeldelse af Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere, 1807, 9. og 10. bind]" i *Kjøbenhavnske lærde Efterretninger*, nr. 45-46. København
- Scharling, C. I. (1947) *Grundtvig og Romantikken belyst ved Grundtvigs forhold til Schelling*. København
- Schelling, F.W.J. (1803) *Vorlesungen über die Methode des academischen Studium*. Tübingen
- Steffens, Henrich (1996) *Indledning til filosofiske Forelæsninger*, udg. af Johnny Kondrup. København [1803]